

A Délvidéki nemzeti kisebbség zaklatása és jogsértése 2007-ben

írta Bozóki Antal

az ÁRGUS Vajdasági Magyar Kisebbségügyi Civil Szervezet elnöke

2007 évi kronológia

Az újvidéki székhelyű Árgus – Vajdasági Magyar Kisebbségügyi Civil Szervezet a 2000. október 5-i hatalomváltás óta figyelemmel kíséri az emberi és nemzeti kisebbségi jogok megvalósulását a Vajdaságban.

Az egyesület eddig két kisebbségjogi évkönyvet és egy külön kiadványt jelentetett meg a vajdasági kisebbségek zaklatásáról. Az utóbbi kiadványt megkapták az európai parlamenti tényfeltáró delegációjának tagjai is, amely 2005. január 29-től 31-ig a Vajdaságban és Belgrádban vizsgálódott a nemzeti alapú incidensek okairól.

Az egyesület honlapján (<http://www.argus.org.yu/>) közli a kisebbségi jogokról szóló belföldi és nemzetközi dokumentumokat, valamint ezeknek a jogoknak a gyakorlati megvalósulásával kapcsolatos írásokat.

Az eddigi gyakorlat folytatásaként, az Árgus – a sajtóértesülések alapján – a 2007. évre vonatkozóan is folyamatosan készíti a vajdasági nemzeti kisebbségek zaklatási és jogsértési eseteinek kronológiáját. Az esetleírások során a lehető legjobban a igyekeztünk a tényekre és a kiegyensúlyozottságra törekedni, azzal a meggyőződéssel, hogy csak így lehet a kérdés valódi súlyát érzékeltetni és felmérni. Reméljük, hogy ezzel is elősegítjük a tanulságok levonását, valamint jobb és hatékonyabb munkára ösztönözzük a hatóságokat.

Január 8. – A Zombor községhez tartozó Sztapáron gyújtogatás történt a Keresztény Adventista Egyház imaházában. A rendőrség csupán annyit közölt, hogy a kár 40 ezer dinár értékű, és hogy senki sem sérült meg.

- Az újvidéki Darányi-telep néhány lakosa és a Liberális Demokrata Párt (LDP) aktivistái átfestették a Jernej Kopitar és a Heroj Pinki utcák kereszteződésén levő náci falfirkákat. A Szerbia a szerbeknek, Nemzeti arcvonat és a Vér és becsület szerb nyelvű feliratokról és horogkeresztekről volt szó. A polgárok azt mondták, hogy eddig vártak az illetékes városi szervek reagálására, de úgy döntöttek, hogy a minden embert sértő firkák mégsem maradhatnak a falakon.

Január 9. – A rendőrség által előállított gyanúsított bevallotta, hogy éjjel megszenstelenítette a palicsi katolikus kiskápolnát. Az elkövetők a szenteltvíztartóba végezték el a dolgukat. A 14 éves palicsi J.B. tett beismerő vallomást, a rendőrség pedig még kutat a vele egyidős D.S. után. Mindkettőjük ellen a rendőrség bűnvádi feljelentést tesz nemzeti és vallási gyűlölet szítása miatt.

Január 10. – A palicsi Mária Királynő plébánia kápolnájának meggyalázását Kucsera Géza, Szabadka polgármestere a civilizációs és a kulturális értékek semmibe vételének minősítette. Ugyanakkor elszomorítónak nevezte a községi belügyi titkárság jelentését, amely szerint a barbár tett elkövetői kiskorúak. Kucsera felszólította a rendőrséget, hogy mielőbb tárja fel a cselekedet körülményeit és valós elkövetőit.

Február 6. – Újabb magyarellenes falfirka és ismét Újvidéken. A Telepen, ahol köztudomásúan a legnagyobb számban élnek a magyarok, az egyik ház falára írták az országból kiutasító feliratot. Ugyanebben a városban már korábban is megjelentek hasonló falfirkák, sőt olyanokra is emlékszünk, amelyek azt üzenték, hogy legszívesebben a hűtőkocsikban látnák a magyarokat. Az elkövetők kilétéről nem érkezett jelentés.

Február 7. – Felfüggesztette a Körzeti Bíróság elnöki funkciójából Dér Seregély Editet a Legfelsőbb Bíróság elnöke, Vida Petrović Škero. Molnár Ferenc elnökhelyettestől a Magyar Szó megtudta, Dér Seregély Edit a Kerületi Bíróság bírása marad, az elnöki funkciót pedig elnökhelyettesként teljes elnöki jogkörben ő tölti majd be. Dér Seregély Editet az új szerb parlament válthatja csak le. A felfüggesztés okairól csak a Legfelsőbb Bíróság elnöke és annak bírókat kinevező testületének elnöke közös megegyezése és beleegyezésével adhatnak ki információt. De mint azt a Legfelsőbb Bíróság szóvivőjétől, Vesna Dabićtól a lap megtudta, ilyen megegyezés még nem született.

Február 8. – Mise közben kirabolták a péterrévei római katolikus plébániát – közölte a rendőrség. A munkaszobából 2.000 eurót és 100 ezer dinárt (kb. 1200 euró) vittek el. A rendőrség súlyos rablásnak minősítette az esetet, kutat a tettesek után.

• A palánkai rendőrségen bejelentették, hogy ismeretlen személyek kirabolták a boróci (Obrovac) Szent Ferenc katolikus templomot. A helyszínelő nyomozók megállapították, hogy 2006 novembere és február elseje között egy fából készült oltár, egy olajfestmény, két faszobor, dísz tárgyak, egy aranyozott fakereszt, rézedények, faszékek, és több sárgarézből készült kereszt tűnt el a templomból, az elloptott tárgyak összértékét nagyjából 1,3 millió dinárra becsülik. A rendőrség nyomozást indított.

Február 13. – Az utóbbi napokban a megszokottnál is nagyobb méretű emlékműrongálást észlelt a nagybecskereki kommunális felügyelőség. Körbejárva a köztereket és parkokat megállapították, hogy a Nagyok sétányán, a Karađorđe parkban hiányzik Lauka Gusztáv, Uroš Predić és Slobodan Bursać mellszobra. Antalfy Zsíross Dezső, Mihajlo Pupin és Vanjek Tivadar emlékműveit ugyanitt festékekkel leöntötték vagy összefirkálták. Lóci Vilmos mellszobrát a vandáloknak nem sikerült lefeszíteniük a talapzatról. Lauka Gusztáv mellszobra időközben előkerült, de még nem helyezték vissza. A Plankertből eltűnt Branko Radičević szobra, összefirkálták Jovan Jovanović Zmaj mellszobrát és Stevica Jovanović emlékművét a Béga-tó partján. A cukorgyári parkból pedig eltűnt Szervó Mihály szobra. Értesítették a belügyi titkárságot, amely nyomozást indított.

Február 21. – Dr. Nyers Józsefnek, a szabadkai Műszaki Főiskola megbízott igazgatójának kézbesítették a Tartományi Végrehajtó Tanács határozatát a tisztségéből való felmentéséről. A határozattal az iskola igazgatóbizottságát is felmentették. A Magyar Szó újságírója megkérdezte az érintetteket és azt a választ szűrte le, hogy ismét politikai okokból menesztettek egy magyar vezetőt.

Február 25. – Hajnalban ismeretlen tettesek betörték a Vajdasági Magyar Szövetség és még néhány más magyar szervezet közös újvidéki irodájának kirakatüvegét. A pártban úgy vélik, hogy az eset folytatása azoknak az erőszakos cselekedeteknek, amelyeket a magyar nemzeti közösség ellen követnek el a székvárosban. A katolikus temetőben 2006 karácsonykor történt sírgyalázást követően most – több év elteltével immár harmadszor – megkövezték a VMSZ Fehér Ferenc téren lévő irodáját. Néhány nappal ezelőtt pedig egy kétnyelvű iskola ajtaján jelent meg a „Halála a magyarokra” felirat.

Február 26. – A Vajdasági Újságírók Független Egyesülete (NDNV) felszólítja a szerbiai médiát, hogy ne növelje az etnikai feszültséget Vajdaságban és tartsa magát az újságírói etikához. Az NDNV szerint a Kurir napilap már sokadszor a nacionalista hisztéria és propaganda szolgálatába szegődött azzal, hogy szombati címlapján azt írta, hogy „A

magyarok elűzik a kosovói szerbeket Vajdaságból”.

Február 27. – Dr. Korhecz Tamás, a tartományi kormány alelnöke és Miladin Kostrešević, az újvidéki rendőrség főnöke úgy értékelték, hogy az egyházak, valamint a VMSZ újvidéki székháza elleni támadások olyan bűncselekmények, amelyek nyugtalanítják a közvéleményt. Egyetértésre jutottak abban a kérdésben, hogy a belügyi szerveknek külön erőfeszítéseket kell tenniük a végrehajtók kilétének felderítése érdekében és a bűntények hátterének feltárására. „Egyetértettek abban, hogy az ilyen eseteket nem szabad azonnal minősíteni, mert az még inkább nyugtalaníthatja a vajdasági lakosságot.”

Február 28. – Kasza József, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke szabadkai sajtóértekezletén bírálta Korhecz Tamás (VMSZ) vajdasági kormányalelnök kijelentését, mely szerint nem kell előre minősíteni a párt újvidéki székhelye kirakatának betörését, mert az további nyugtalanságot kelt a közvéleményben.

„Maga a tett kelt nyugtalanságot, meg a rendőrség eddigi tevékenysége, hiszen évekre visszamenőleg nem derítette fel az ehhez hasonló ügyeket” – idézi Kaszát a Beta. Korhecz egyúttal a VMSZ elnökének tanácsadója is.

• A bácspalánkai rendőrség bűnvádi feljelentést tett Stanislav V. (29) ellen azzal a gyanúval, hogy a február 26-ára virradó éjszakán ki akarta rabolni a dunacsébi (Čelarevo) evangélikus templomot. Miután nem tudta betörni az ajtót, beverte az ablakot és elmenekült. Az anyagi kárt 1.000 dinárra becsüli a rendőrség.

Március 9. – Ismeretlen tettesek betörték az üveget nagykikindai Ádventista templom ajtaján ma reggel. Slobodan Babić lelkész a Betával közölte, hogy szerinte a támadók részeg fiatalok lehettek, mert a közelben üres sörösüvegeket talált.

Március 17. – A szenttamási Emberi Jogi Központ közleménye szerint Temerinben éjszaka fél kettő körül három magyar ajkú kiskorút bántalmaztak a többségi nemzethez tartozó fiatalok. A szerb fiatalok az egyik áldozat vallomása szerint először szidalmazták őket, majd pedig hátulról rájuk támadtak, ütlegelni, rugdosni kezdték őket, ők pedig védekezni próbáltak. Az incidensnek végül egy szerb ajkú illető vetett véget, aki szétszedte a hadakozókat. A közleményből kiderül, hogy a támadók közül egyet elfogtak a rendőrök, a magyar fiataloknak pedig azt tanácsolták figyelmeztetésül, hogy ezek után vigyázzanak a központban, mivel megeshetnek hasonló esetek.

Az újvidéki belügyi titkárság hivatalos közleménye szerint a közrend és béke megsértéséért K. V. (1990), K. H. (1989), M. M (1990), S. R. (1989) és Đ. T. (1990) temerini fiatalokkal szemben szabálysértési, Vilmos A. (1987) ellen pedig könnyebb testi sértés elkövetése miatt bűnvádi feljelentést tettek.

Március 18. – Zomborban valamivel éjfél előtt ismeretlen tettes kockakövet dobott az adventista templom egyik ablakába. A belügyi szervek dolgozói intenzíven nyomoznak a tettes után. A zombori községben az utóbbi időben sajnos több alkalommal is előfordult templomrongálás. (A zombori rendőrigazgatóság illetékes ügyosztálya május 4-én bejelentette, hogy a nyomozás során bebizonyosodott, hogy Darko M. 20 éves ugrinovaci fiatalember hajította a követ a Njegoš utcában lévő adventista templom ablakába, betörte azt és megrongálta a redőnyt. Bűnvádi feljelentést tettek ellene vagyongrongálás bűncselekménye miatt.)

• A bácskai Militicsen (Srpski Miletic) egy regionális focimeccsen a helyi szerbek azt skandálták a bácskeresztúri Ruszin játékosainak, hogy „Gázkamrákba a ruszinokkal!”. Előállításról hír még nem érkezett.

Március 19. – Az újvidéki bűnügyi rendőrség közölte, hogy hajnalban 3 és 7 óra között valaki egy horogkeresztet festett az újvidéki zsinagóga falára. A Zsidó utcában lévő templomra fekete autólakkal fújták fel a 80 x 50 centiméteres jelet, a rendőrség nyomozást

indított.

• Miodrag Živanović, a Keresztény Adventista Egyház Főbizottságának elnöke nyílt levelet intézett Szerbiai elnökéhez és miniszterelnökéhez, valamint két miniszterhez. Živanović a zombori, sztapári és a kikindai adventisták elleni újabb támadásokra hívta fel a figyelmet. (CRCD, Nagybecskerek)

Március 23. – Ivan Gregurić, a szerémségi horvát egyesületek titkára a rendőrségtől és az állami szervektől kér oltalmat.

Új Zalánkemémen (Novi Slankamen) március 20-án a helyi Stjepan Radić Horvát Művelődési Egyesület székházában ülést tartottak a szerémségi horvát egyesületek képviselői, amelyen jelen volt a horvát konzul is. Amint az ülés befejeződött, a terembe berontott két személy és fenyegetőzni kezdtek: „Azt mondták, hogy usztasák vagyunk és le kell minket gyilkolni. Azzal fenyegetőztek, hogy elüldöznek minket, felgyújtják a székházat és ledöntik a templomot. Kihívtuk a rendőrséget, amely 30 perc múlva jelent meg és hazaküldött minket, a támadókat pedig kiküldték a székházból” – mondta Gregurić a Betának.

A településen egykor többségben voltak a horvátok, de mára arányukat 10% alá csökkentették.

A Horvát Nemzeti Tanács (HNV) az állami szervek fellépését követeli: az elkövetők megbüntetését, mert csak így lehet megakadályozni az ilyen eseteket.

Március 25. – A szenttamási Emberi Jogi Központhoz írt levélében egy 26 éves egyetemista fiú elmondja, hogy barátnőjével egy temerini szórakozóhelyen tartózkodott. Két óra körül hazaindultak, ám az egyik üzletnél leültek megpihenni. Itt beszélgettek, amikor 5-6 szerb fiatal érkezett oda, akik elhaladva a pár mellett, szó nélkül nekiestek a magyar fiúnak, s rugdosni kezdték.

Másnap a fiú megtudta, hogy azon az estén a barátnőjének a testvére és két barátja hasonló módon fejezte be az estét, s nem tudni, hogy ugyanazon horda útját keresztezték-e. Tőlük még egy mobiltelefont is „kölsönkértek” a támadók.

Az esettel kapcsolatos rendőrségi közlemény megerősíti a 26 éves egyetemista vallomását, azonban nem 5-6, hanem 3 fiatalt említ meg támadóként, ugyanakkor nem tesz említést a bántalmazók nemzeti hovatartozásáról. A közlemény szerint a rendőrség emberei jelenleg is dolgoznak az ügyön.

Március 27. – Zentán a 2006-os év folyamán kisebb nacionalista kilengések történtek, amelyek nem veszélyeztették a „kiváló” etnikai viszonyokat a község területén – jelentette ki Dušan Pašić, a szerb rendőrség helyi főnöke.

A községi szerveknek tett beszámolójában Pašić „stabilnak” nevezte a zentai biztonsági helyzetet.

Zentán a lakosság óriási többsége magyar.

• A rendőrség Indijan őrizetbe vett és a vizsgálóbíró elé vitt egy fiatalembert azzal a gyanúval, hogy fenyegette a horvátokat Novi Slankamenen.

A Szabadkai Rádió horvát nyelvű szerkesztőségének internetes oldalán közzétették, hogy az itt as állapotban lévő fiatalember bement a Stjepan Radić Horvát Művelődési Egyesület épületébe, és a tagokat azzal fenyegette meg, hogy kiköltöztetik őket 2008-ig, továbbá felgyújtják a helységet, és lerombolják a katolikus templomot.

Az előállított fiatalember, akinek kilétét nem fedték fel, Zadarban született, most pedig Novi Slankamenen él.

Március 31. – Hajnalban 3 és 4 óra között nemzeti alapú incidens történt a Temerint Újvidékkel összekötő 32-es városi buszjáraton – értesült a Vajdaság Ma.

A buszban levő, Újvidék irányába tartó, magyar fiatalok anyanyelvükön beszéltek, ami nem tetszett egy szerb fiúnak, aki előbb provokálta az egyik magyar fiút („Beszélj szerbül, hogy az egész világ megértsen”, „Hogyan mernek magyarok Újvidéken sétálni?!”), majd többször megütötte. Egy idő után a magyar tizenéves viszonozni kezdte az ütéseket. Elmondása szerint

hamarosan felszállt a buszra két rendőr, akik tájékoztak a történetekről, de se a támadót, se az inzultált magyar fiatalembert nem igazoltatták, jegyzőkönyvet sem készítettek, csak annyit tettek, hogy megfedték mindkét fiatalembert. A támadó szerb fiú egy idő után a barátjával (aki állítólag nem helyeselte a magyarok elleni támadást) együtt zavartalanul leszállt a buszról.

A már nagykorú magyar fiú azt is elmondta a Vajdaság Mának, hogy a buszban levő magyarok közül sem sietett senki a segítségére...

Április 2. – Az újvidéki képviselő-testület ülésén a városban hatalmon lévő pártok tanácsnokai figyelmen kívül hagyták az ellenzék követelését, és önkényesen – a szocialista Biljana Malović által vezetett utcanévadó tanács javaslatára – a kilencvenes évek háborúinak „hőseiről” neveztek el két utcát. A boszniai Szerb Köztársaságban felszabadító tevékenységet űzött Vukovi s Vučijaka félkatonai alakulat parancsnokáról, az 1993-ban bombarepsz által megölt Veljko Milankovićról a Klisa városrészben neveztek el egy utcát, míg a Vukovár ostromakor elesett Mladen Bratić, a Jugoszláv Néphadsereg tábornokának neve egy veterniki utcát fémjelez.

Aleksandar Odžić, a Vajdasági Szociáldemokrata Liga tanácsnoka szerint a néphadsereg tábornokáról és az egyik félkatonai alakulat vezetőjéről elnevezett utcák nem tükrözik Újvidék többnemzetiségű mivoltát, szégyent hoznak a polgárokra. Ugyancsak ellenezte a Vojvodina stadion átnevezésére vonatkozó javaslatot is, de sem ő, sem a többi ellenzéki tanácsnok nem tudta jobb belátásra bírni a radikális-szocialista tanácsnoki többséget. Az utcák átnevezésével kapcsolatban a Horvát Nemzeti Tanács is felemelte hangját, tekintettel arra, hogy Újvidéken – a többi nemzettel egyetemben – horvátok is élnek, a legerélyesebben elítélték a – délelőtt még csak – ötletet. A tanács Branko Horvat elnök által aláírt közleményében az áll, hogy a neveket javasoló testületet nacionalista ideológia ihlette meg, a HNT arra szólította fel a jóérezésű nyilvánosságot, hogy állják útjukat, és ítélik el a jót nem akaró csoportokat és szervezeteket.

Április 3. – Letartóztatták a horvátgyűlölő zalánkeméni betelepülőt. A horvátországi Zadarban született férfit letartóztatták és 30 napos őrizetet rendeltek el ellene. Branko Horvat, a Horvát Nemzeti Tanács (HNV) elnöke elégedett az Új Zalánkeméni történt horvátellenes kirohanására való reagálásokkal.

Április 2-án Goran Ješić a szerémségi Indija demokrata párti (DS) polgármestere (Új Zalánkemén ehhez a községhez tartozik), Petar Kuntić, a Vajdasági Horvátok Demokratikus Szövetségének (DSHV) parlamenti képviselője (a DS listáján került be), Goran Milanović mitrovicai körzeti rendőrfőnök, Branislav Bošnjaković indijai rendőrfőnök és Dragan Krivošija, a helyi közösség elnöke találkozott a faluban.

Kuntić reményét fejezte ki, hogy az igazságszolgáltatás is úgy fog reagálni, mint a rendőrség. Hozzátette, hogy a vajdasági kisebbségek a koszovói rendezés kimenetelétől félnek, mert eddig is úgy volt, hogy a kisebbségek itták meg a levét annak, ha Koszovóban (a szerb érdekekre nézve – a szerk. megj.) kedvezőtlen dolgok történtek.

Ješić követelte, hogy Új Zalánkeméni nyíljon rendőrállomás a polgárok biztonságérzetének növelése érdekében.

A falu lakosságának többsége a kilencvenes évekig horvát volt, majd az üldöztetések következtében arányuk 10-20%-ra csökkent.

Április 5. – Horvátország szerbiai nagykövete tiltakozó jegyzéket adott át Radojko Bogojević szerb külügyminiszter-helyettesnek mert az újvidéki városi hatalom (SRS-DSS-SPS) két utcát olyan szerbokról nevezett el a minap, akik a kilencvenes években Horvátországra támadó fegyveres alakulatoknak parancsoltak.

Horvátország elvárja, hogy a szerb kormány megfelelően reagáljon – hatáskörén belül – jelezte Tonči Staničić nagykövet, mondván, hogy erről beszélgetni fog Vojislav Koštunica kormányfő és Boris Tadić államfő kabinetjével is – közli az index.hr horvát hírportál.

Április 6. – Az EBESZ szerbiai missziója aggodalommal fogadta a hírt, hogy az újvidéki városi hatalom olyan személyekről nevezett el két utcát, akiknek állítólag közük volt a kilencvenes évek háborús bünteteteihez.

• A szenttamási székhelyű Emberi Jogi Központ felháborítónak tartja az ellene benyújtott peres keresetet, amelyet az újvidéki „Detelinara” rendőrállomás egyik dolgozója nyújtott be a szenttamási bíróságon.

A szóban forgó rendőrállomás parancsnoka becsületsértés címén követel a szervezettől 500.000 dinár kártérítést. A rendőrparancsnok nehezményezi, hogy munkájával és szakmai hozzáállásával kapcsolatban az EJK panaszt intézett a szerb belügyminiszterhez, illetve Szerbia igazságügyminiszteréhez.

Az ügy kiindulópontja egy újvidéki incidens volt, amely a közlemény írójával és társával történt meg 2003 novemberében (az esetről a sértettek többször beszámoltak különböző napilapokban, internetes portálokon).

Az incidens után – amelyben ketten védték magukat 8-10 szerb ajkú támadó ellenében – egyik támadót feljelentették a rendőrségen, de a rendőrség több mint három éven keresztül nem ért el semmiféle eredményt az ügyben.

Amikor pedig érdeklődni próbáltak, mindig elutasító választ kaptak, sőt burkolt fenyegetéssel próbálták őket eltanácsolni jogaik érvényesítésétől.

Április 8. – Az óbecsei Martin U. (30) megszenteltségeltelenítette a helyi szerb ortodox templomot – közölte a rendőrség. A férfi 18 óra körül előbb megrongálta az istentiszteleték rendjét ismertető táblát, majd kivágott egy fát a templom portájában. A rendőrség rongálás miatt emelt ellene bűnvádi feljelentést.

Április 10. – A rendőrség csupán gyermeki csínytevésnek nevezte azt, hogy Nagyikindán Tóth István és Bojana házára valaki felírta, hogy „Szerbia legyen a szerbeké” („Srbija Srbima”) és horogkeresztet pingált az épületre!

Ez a Beta hírből derül ki, amely szerint a helyi rendőrség megerősítette, hogy az esetet nem tartja nemzeti színű incidensnek, hanem „sajátos gyermeki csínytevésnek”.

Ismeretlen személy ellen bűnvádi feljelentést tettek.

Két hónapja a Szerbiai Romák Uniója (URS) községi elnöke házán jelentek meg gyűlöletfirkák – emlékeztet a Beta.

Április 12. – Egy verbászi rendőr ellen nemzeti gyűlölet szítása miatt tett bűnvádi feljelentést az újvidéki rendőrség. A szabadlábról védekezhető Dalibor T. (22) ellen fegyelmi eljárás is indul. Az okokról semmit sem közölt a rendőrség.

• A Központ a Civil Társadalom fejlesztéséért (CRCD) elítélte a Jehova Tanúi tagjai elleni újabb támadást, amelynek ezúttal is a szerémségi Novi Banovciban történt. A rendőrség és a vallásügyi minisztérium azonnali reagálását követeli a nagybecskereki székhelyű emberi jogi szervezet.

Miroslav S. március 29-én saját udvarában támadt rá a meghívóleveleket osztogató Wolfgang H. osztrák állampolgárra, aki Christopher P. K. amerikai állampolgárral együtt járta a falut.

Miroslav S. ellen akkor bűnvádi feljelentést tett a rendőrség március 29-én. Ennek ellenére április 10-én Wolfgang H-t kirántotta az autóból és „megtaposta” – közölték a Jehova Tanúi.

A rendőrség emiatt is elővezette Miroslav S-t, aki ismét bevallotta tettét.

A CRCD szerint az ilyen incidensek azt a vallási diszkriminációt tükrözik, amely a szerbiai vallásügyi törvényből ered.

Április 17. – A szabadkai rendőrség nemzeti, faji és vallási gyűlölet, valamint hivatalos személy akadályozása bűncselekményének elkövetése gyanújával letartóztatta Žarko R. (32) szabadkai lakost. Azzal gyanúsítják, hogy április 16-án alkoholos állapotban összetört egy üveget a Magyar Köztársaság Konzulátusa előtt, a másikat pedig a konzulátus teraszára dobta. A konzulátust biztosító rendőrt a beavatkozása alkalmával Žarko R. azzal fenyegette meg, hogy megöli és szidta az anyját. A gyanúsítottat az incidens után az ügyvédje jelenlétében

kihallgatta a vizsgálóbíró, majd a Kerületi Börtönbe vitték. A törvényes határidőben bűnvádi feljelentést tesznek ellene.

Április 18. – Nagybecskerek négy nyelvű helységnevtábláját (ismeretlen személyek) eddig vagy négy-öttször mázolták le: és mindig csak a magyar feliratot. Az illetékesek eddig viszonylag rövid idő alatt intézkedtek. De most, mintha nem sietnék el a dolgot: a város Elemér felőli bejáratánál immár hetek óta így néz ki a többnyelvű helységnevtábla. A helybéli Petőfi Művelődési Egyesület épületén a minap behemót horogkereszt jelent meg. Véletlenül pingálták volna oda a csintalan gyerkőcök? Mint ahogy nemrég „véletlenül” verték be az egyesület ablakát?

Április 26. – A temerini Képviselő-testület ülésén Csorba Béla kérte, hogy térjenek napirendre a községben uralkodó közbiztonsági helyzet felett, különös tekintettel annak nemzetek közötti vonatkozásaira, amiről a rendőrség készítsen beszámolót. Indoklásában kifejtette, hogy március folyamán két igen súlyos verekedés is volt. Az ismeretek szerint mindkét verekedésnek magyar fiatalok voltak az áldozatai. Ebből kifolyólag az egyik emberi jogi szervezet bírálta a helyi rendőrség magatartását is. Ezek a jelenségek nyugtalanítják a helyi polgárságot, tehát mindenki érdeke, hogy a közállapotok ne csússzanak vissza a két évvel ezelőtti szintre. Mint az várható volt, a szavazáskor a napirend-módosítási javaslatok nem kaptak elegendő szavazatot.

Május 1. – Hajnalban Ördög Istvánnak, az Adventista Egyház lelkészének az újvidéki August Cesarec utcában álló lakóépületének utcára néző egyik hálószoba ablakát ismeretlen tettesek teljesen beverték, majd valamilyen benzintartalmú palackot, feltehetőleg molotovkocktétl dobtak be rajta. Szerencsére nem lobbant lángra, csak a benzingőz elárasztotta az egész lakást. A rendőrség kiszállt a helyszínre, munkájának eredményéről azonban semmit sem közöltek.

Május 4. – Az újvidéki civil szervezetek, Árgus – Vajdasági Magyar Kisebbségjogi Civil Egyesület, a Nagy Sándor Műemlékvédő és Hagyományápoló Egyesület, az Újvidéki Diáksegélyező Egyesület és Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete közleményben ítélték el Ördög Istvánnak, az újvidéki Adventista Egyház lelkészének lakóépülete elleni támadást.

– Éjnek idején az utcára néző egyik hálószoba ablakát teljesen beverték, majd valamilyen benzintartalmú palackot, feltehetőleg molotovkocktétl dobtak be rajta. Szerencsére nem lobbant lángra, csak a benzingőz elárasztotta az egész lakást. A rendőrség kiszállt a helyszínre, munkájának eredményéről azonban semmit sem tudni, feltehetőleg ugyanazon ok miatt, mint az Adventista Egyház épülete elleni korábban, már többször történt támadás esetében. Nevezetesen arról van szó, hogy elkövetőkről, gyanúsítottakról, a vizsgálat állásáról, eredményességéről, eredménytelenségéről, a belügyi szervek soha nem tájékoztatták a nyilvánosságot, de arról sem tudunk, hogy közrendünk őrei beszámoltak volna a támadás után lefolytatott munkájukról a belügyet ellenőrző és felügyelő illetékes parlamenti szerveknek.

A civil szervezetek követelik, hogy a rendőrség mielőbb derítse fel az elkövetőket, azok kilétéről tájékoztassa a nyilvánosságot és tegyen bűnvádi feljelentést.

Május 5. – Savino Seloban a szurkolók nagyobb csoportja 18,30 óra körül, a hazai Budućnost és a vendég Mladost csapatok közötti futballmérkőzés után, megtámadta a Bački Petrovac-i vendégeket. Két személygépkocsit, amelyeket Janko Kevski és Aleksandar Čanji vezettek, kövekkel megdobáltak és betörték a hátsó szélvédő üveget. A rendőrség az esemény jogi minősítéséhez és a bűnvádi feljelentés megtételéhez szükséges adatok gyűjtésén és a részvevő személyeknek az azonosításán dolgozik.

Május 8. – Hat fiatal férfi – állítólag náci-skinheadek – éjjel megpróbáltak betörni egy nagybecskereki roma településre, ahol mintegy 350-en tengetik életüket.

A közeli temetőn keresztül közelítették meg a telepet, de szervezett ellenállásba ütköztek. A rendőrség a Beta szerint megerősítette a támadás hírét, de nem adott ki hivatalos közleményt.

Május 9-ére virradó éjszakán megkövezték a VMDK Óbecsén, a Köztársaság utca 144 szám alatti székházát is. Az ismeretlen elkövető(k) a bejárati ajtón kívül kővel bezúzták mindhárom kirakat üvegét. Olyan erőteljes dobások voltak, hogy a kövek lyukat képezve repültek át a kirakatuvegen, amely dupla, egymásra ragasztott 4 milliméter vastagságú üvegből állt. A tárgyalóterem padlózatán mindenütt üvegcserépek voltak.

– Ez a Béke napjára időzített, a délvidéki magyarság érdekképviselőjét elsőként felvállaló szervezet ellen intézett galád cselekedet a Délvidéken élő magyarság megfélemlítésére irányul, ám a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közösségét, ahogy azt az elmúlt időszakban sem, úgy most sem lehet megfélemlíteni. A mai Szerbia politikája nem épülhet az erőszak változataira, a Délvidéken élő magyarság pedig nem lehet az ország jelenlegi belpolitikája által gerjesztett feszültség, a megfélemlítés áldozata – áll a VMDK közleményében.

A párt a bűnüldöző szervek gyors és hatékony fellépésére, a gaztett elkövetőinek példás megbüntetésére számít.

- A kisebbségek nemzeti tanácsainak vezetői szerint a kisebbségek aggódnak Tomislav Nikolić Szerb Radikális Párt (SRS) házelnökké választása miatt.

Józsa László, a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) elnöke a Građanski list napilapnak kijelentette, hogy a SRS ügyvivőjének megválasztása és az, hogy nincs kormány „igencsak erőteljes és negatív jelzés Európa felé”. Józsa a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) tisztségviselője.

Ana Tomanova Makanova, a Szlovák Nemzeti Tanács elnök asszonya nem tartja kizártnak, hogy megnövekszik a nemzetek közötti incidensek száma, annál is inkább, mert nincs meg a készség az ilyen incidensek megakadályozására. Senki sem törekszik a többségi nemzet és a kisebbségek közötti viszonyok javítására, habár ezek a viszonyok megromlottak.

Emlékeztetett arra, hogy az SRS képviselői a kilencvenes években azt üzengették a kisebbségeknek, hogy „a magyaroknak egy, a szlovákoknak két szendvicset adunk útravalóként, van nektek anyaországotok”. Ana Tomanova Makanova a Demokrata Párt (DS) szerbiai parlamenti képviselője.

Branko Horvat, a Horvát Nemzeti Tanács (HNV) elnöke szerint a kisebbségek aggódnak és megrökönyödéssel fogadták a hírt. Szerbia számára sem jó a kilencvenes évekbe való visszatérés.

Daniel Petrović, a Román Nemzeti Tanács elnöke szerint a románok nem boldogok, mert a nacionalizmus újra előretört Szerbiában. Petrović a Vajdasági Szociáldemokrata Liga (LSV) tagja.

Bojan Pajtić, a vajdasági kormány elnöke, a Demokrata Párt (DS) alelnöke úgy véli, hogy Nikolić megválasztása káros következményekkel járhatna a vajdasági állapotokra, amelyek szerinte eddig jók voltak. „A nemzeti kisebbségek biztosan emlékeznek arra, hogy a radikálisok hogyan viselkedtek a kilencvenes években Szerémségben és Vajdaság más részeiben. Biztos vagyok abban, hogy Nikolić megválasztása felbátorítja a különféle szélsőségeket, nacionalistákat és sovínisztákat” – tette hozzá.

Vojislav Šešeljt, az SRS elnökét a hágai törvényszék többek között a Vajdaságban elkövetett üldözések miatt is vádolja. Šešelj pere még nem fejeződött be.

Május 10. – Egyhangúlag és határozottan elítélték az európai parlamenti magyar delegációk (Fidesz, KDNP, MDF, SZDSZ, MSZP) vezetői a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közösségének (VMDK) székháza elleni támadást Brüsszelben kiadott közös nyilatkozatukban.

„Az Európai Parlament magyar képviselői évek óta kiemelt figyelemmel kísérik a szerbiai belpolitikai eseményeket, ezen belül is a vajdasági magyar közösség sorsát. A szerdai támadás újra megmutatta, hogy a szerb nacionalista megnyilvánulások csupán a felszínét képezik az országot belülről régóta emésztő problémáknak. Ugyanakkor a vajdasági magyarok érdekében

azonnali megoldást kell találni a velük szemben felgyülemlett indokolatlan indulatok megfékezésére” – áll Olajos Péter (MDF / EPP-ED), Surján László (KDNP / EPP-ED), Szájer József (FIDESZ / EPP-ED), Szent-Iványi István (SZDSZ / ALDE) és Tabajdi Csaba (MSZP / PSE) közös közleményében.

Szerbia 2007. május 11-től hat hónapon át az Európa Tanács elnökségét fogja adni. Az Európa Tanács a plurális demokrácia, az emberi jogok tisztelete és a jogállamiság elveire épülő nemzetközi szervezet. A magyar európai parlamenti képviselők őszintén remélik, hogy Belgrád érzékenysége e fenti alapelvek betartására az elnökségi hely betöltése alatt fokozódni fog és mindent megtesznek majd a hasonló esetek elkerülésére.

Május 13-ára virradó éjjel a szerb rendőrség és más állami hatóságok sokadszor behatoltak a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom (HVIM) szabadkai szervezetének zártkörű rendezvényére, s zaklatták a szervezőket és résztvevőket. A rendőrök a helyszínre érve rögtön az elmúlt években többször bántalmazott és a hatóságok által meghurcolt Lavró Tihamérhoz, a HVIM szabadkai elnökéhez léptek és felszólították, hogy adja meg az adatait, holott nyilvánvaló volt, hogy pontosan tudják, kivel állnak szemben. Tihamér az anyanyelvén, azaz magyarul mondta el az adatait, miután ezt a szerb törvények is lehetővé teszik számára. A magyar szót azonban nem tűrhették a rendőrök, azonnal bilincsbe verték Tihamért és elhurcolták a szabadkai rendőrkapitányság épületébe, ahol fizikailag bántalmazták. Amikor elájult, először vízzel locsolták, majd mentőt hívtak. A mentőben és a kórházban is négy rendőr kísért. A kórházban Tihamérről látteleletet vettek, amely megállapítja a bántalmazás tényét. Tihamért hétfő reggelre (május 14-ére – a szerk. megj.) újra berendelték a rendőrségre. A HVIM, szabadkai elnökét jogi védelemben részesíti, és az esetről tájékoztatja a nemzetközi közvéleményt, valamint az emberjogi szervezeteket, és személyesen Becsey Zsolt, Európai Parlamenti képviselőhöz fordul jogorvoslatért, valamint a június 3-án a szerb nagykövetségnek átadandó petícióban is foglalkozik az ügygel – áll a mozgalom közleményében.

Május 14. – Lavró Tihamér, a HVIM szabadkai szervezetének elnöke A Magyar Szónak azt mondta, a nap folyamán járt a bíróságon, és feljelentést tett azon rendőrök ellen, akik bántalmazták.

– Havonta egyszer szoktunk ilyen rendezvényt tartani, ahol összejönnek a tagok és szimpatizánsok, és még egyszer sem fordult elő, hogy ne jöttek volna a rendőrök ellenőrizni. Bejöttek, igazoltattak, mondták, hogy menjünk ki, kimentünk az udvarra, majd mondta a rendőr, hogy az utcára menjünk ki. Valószínűleg kettésben szeretett volna maradni velem. Én elmondtam magyarul az adataimat, amikor felszólítottak, hogy mondjam szerbül. Én mondtam, hogy jogom van az anyanyelvemen elmondani ezt, mire ők bilincsbe vertek, és bevitték a rendőrállomásra. Ott mindenféle kérdés nélkül elkezdtek ököllel hasba verni, az utolsó ütéstől elvesztettem az eszméletemet. A rendőrök kihívták a mentőket, bevitték a mentőállomásra, ahová szintén több rendőr kísért, és látteleletet vettek. Az orvos megállapította, hogy bántalmaztak, a pszichiátriai jelentés pedig, amelyet szintén a rendőrök kértek, tartalmazza azt a tényt is, hogy az orvosi vizsgálat közben is kiabált rám a rendőr – mesélte Lavró Tihamér.

A HVIM szabadkai szervezetének elnökét május 15-én reggel kilenc órára idézte be a rendőrség, elmondása szerint nem tudja, hogy miért.

A lap szerkesztőségébe érkezett rendőrségi jelentés szerint a rendőrök bűnvádi feljelentést tesznek majd Lavró Tihamér (1983) ellen. A rendőrök a közrendet és közbiztonságot próbálták fenntartani, ebben azonban a fenn említett személy próbálta megakadályozni őket.

Május 13-án éjjel fél egykor, a Köztársasági Idegenforgalmi Felügyelőség munkatársai kérésére a rendőrség kíséretében érkeztek ki a nem bejegyzett Hacienda elnevezésű vendéglátóipari egységbe. Lavró Tihamér, amikor a felügyelők és a rendőrök beléptek az épületbe, felhangosította a zenét, és többszöri felkérés, majd utasítás után sem volt hajlandó lehalkítani azt, így megakadályozta a felügyelők munkáját. A rendőrség közbelépését

követően Lavró Tihamért eltávolították az épületből, és bűnvádi feljelentést tesznek ellene – áll a rendőrségi jelentésben.

- A Vajdasági Horvátok Demokratikus Szövetsége (DSHV) határozottan és keményen reagált Nada Kalkan, a Vajdasági Rádió és Televízió főszerkesztőjének azon döntésére, hogy május 12-én leállítsa a TV Prizma című horvát nyelvű műsort. Kalkan azzal indokolta határozatát, hogy ebben a műsorban sértő kommentár hangzott el Zvonimir Perušić és Milutin Mitrić újságírók számlájára. A DSHV felháborodással állapítja meg, hogy cenzuráról és az említett szerkesztőség munkájába való durva beavatkozásról van szó.

- A Vajdasági Magyar Szövetség szabadkai községi szervezete ismét megdöbbenéssel értesült a szabadkai kábeltelevízió döntéséről, melynek értelmében 2007. május 12-én este lekapcsolta a rendszerről mindazokat a csatornákat, amelyek közvetítették az Eurovíziós Dalversenyt.

* A kronológia sajtójelentések alapján készült. A dátumok az esemény idejét jelölik. Amennyiben ennek megállapítása nem volt lehetséges, a sajtóban való közzététel napját jelentik.